

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 10ης Μαρτίου 2011*

Στην υπόθεση C-516/09,

με αντικείμενο αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Oberster Gerichtshof (Αυστρία) με απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2009, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Δεκεμβρίου 2009, στο πλαίσιο της δίκης

Tanja Borger

κατά

Tiroler Gebietskrankenkasse,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Schiemann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, Α. Prechal και Ε. Jarašūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: A. Calot Escobar

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η T. Borger, εκπροσωπούμενη από τους H. Burmann, P. Wallnöfer και R. Bacher, δικηγόρους,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον C. Pesendorfer,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους V. Kreuzschitz και M. Van Hoof,

κατόπιν της απόφασεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασεως αφορά την ερμηνεία της έννοιας του όρου «μισθωτής» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε από τον

κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1606/98, του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998 (ΕΕ L 209, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1408/71).

- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της T. Borger και του Tiroler Gebietskrankenkasse με αντικείμενο την άρνηση του δεύτερου να χορηγήσει στην πρώτη επίδομα ανατροφής τέκνου κατά τη διάρκεια της συμπληρωματικής εξαμηνιαίας αδείας άνευ αποδοχών μετά την παρέλευση της διατεούς κατά τον νόμο περιόδου από τη γέννηση του τέκνου της.

Το νομικό πλαίσιο

Η νομοθεσία της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 1 του κανονισμού 1408/71 προβλέπει ότι για την εφαρμογή του:

«[...]»

α) ως “μισθωτός” και “μη μισθωτός” νοείται, αντίστοιχα, κάθε πρόσωπο:

- i) το οποίο είναι ασφαλισμένο δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής συνεχίσεως της ασφαλίσεως κατά ενός ή περισσότερων κινδύνων που καλύπτονται από τους κλάδους συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως που εφαρμόζεται στους μισθωτούς ή μη μισθωτούς ή από ειδικό σύστημα για τους δημοσίους υπαλλήλους,

 - ii) το οποίο είναι ασφαλισμένο υποχρεωτικά κατά ενός ή περισσότερων κινδύνων που αντιστοιχούν στους κλάδους, στους οποίους εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, στο πλαίσιο συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως που καλύπτει όλους τους κατοίκους ή το σύνολο του ενεργού πληθυσμού:
- όταν οι τρόποι διαχείρισεως ή χρηματοδοτήσεως του συστήματος αυτού επιτρέπουν τον χαρακτηρισμό του ως μισθωτού

ή

- ελλείπει τέτοιων κριτηρίων, όταν το πρόσωπο είναι ασφαλισμένο δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής συνεχίσεως της ασφαλίσεως κατά άλλου κινδύνου καθοριζόμενου στο παράρτημα I, στο πλαίσιο συστήματος δημιουργηθέντος προς όφελος των μισθωτών ή μη μισθωτών ή ενός συστήματος αναφερόμενου στο σημείο iii ή, ελλείπει τέτοιου συστήματος, στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, όταν το πρόσωπο αυτό ανταποκρίνεται στον ορισμό του παραρτήματος I.

iv) το οποίο είναι ασφαλισμένο προαιρετικά κατά ενός ή περισσότερων κινδύνων που αντιστοιχούν στους κλάδους στους οποίους εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, στο πλαίσιο συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως κράτους μέλους δημιουργηθέντος προς όφελος των μισθωτών ή μη μισθωτών ή όλων των κατοίκων ή ορισμένων κατηγοριών κατοίκων:

— αν τούτο ασκεί μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα

ή

— αν τούτο είχε προηγουμένως ασφαλισθεί υποχρεωτικά κατά του ίδιου κινδύνου, στο πλαίσιο συστήματος δημιουργηθέντος προς όφελος των μισθωτών ή μη μισθωτών του ίδιου κράτους μέλους.

[...].».

⁴ Η Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο την 21η Ιουνίου 1999 (ΕΕ 2002, L 114, σ. 6), ορίζει στο άρθρο 1 του παραρτήματός της II για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας:

«1. Τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν μεταξύ τους, στον τομέα του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, τις κοινοτικές πράξεις στις οποίες γίνεται αναφορά όπως αυτές ίσχυαν την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας του 1999 και όπως αυτές τροποποιήθηκαν από το τμήμα Α του παρόντος παραρτήματος ή από τους αντίστοιχους κανόνες.

2. Ο όρος “κράτος/η μέλος/η” που εμφανίζεται στις πράξεις στις οποίες γίνεται αναφορά στο τμήμα Α του παρόντος παραρτήματος θεωρείται ότι υποδηλώνει, εκτός από τα κράτη που καλύπτονται από τις εν λόγω κοινοτικές πράξεις, και την Ελβετία.»

- 5 Το τμήμα Α του εν λόγω παραρτήματος αναφέρει μεταξύ άλλων τον κανονισμό 1408/71.

Η εθνική νομοθεσία

- 6 Δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 1, του νόμου του 1979 περί προστασίας της μητρότητας (Mutterschutzgesetz 1979, BGBl. 221/1979), χορηγείται άδεια άνευ αποδοχών σε εργαζόμενη, κατόπιν αιτήσεώς της, μέχρις ότου το τέκνο της συμπληρώσει την ηλικία των δύο ετών, σε περίπτωση που αυτό διαμένει με την εργαζόμενη.
- 7 Το άρθρο 15, παράγραφος 3, του ίδιου νόμου ορίζει ότι η άδεια άνευ αποδοχών είναι δυνατό να παραταθεί κατόπιν κοινής συμφωνίας πέραν της εν λόγω περιόδου. Μολονότι η εν λόγω άδεια έχει ως αποτέλεσμα τη συνέχιση της ενεργής εργασιακής σχέσης, συνεπάγεται, εντούτοις, την αναστολή των κύριων υποχρεώσεων που απορρέουν από το εργατικό δίκαιο κατά τη διάρκεια της εν λόγω αδειάς.
- 8 Δυνάμει του νόμου περί επιδόματος λόγω επιμέλειας τέκνου (Kinderbetreuungsgeldgesetz), δικαίωμα για επίδομα λόγω επιμέλειας τέκνου έχει ο γονέας για το τέκνο του, εφόσον, μεταξύ άλλων, ζουν στο αυστριακό έδαφος. Αν ένας μόνο γονέας δικαιούται επιδόματος λόγω επιμέλειας τέκνου, το επίδομα αυτό χορηγείται, κατ' ανώτατο όριο, μέχρι της συμπληρώσεως του 30ού μήνα της ηλικίας του τέκνου.

- 9 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, σημείο 1, του γενικού αυστριακού νόμου περί κοινωνικών ασφαλίσεων (Österreichische Allgemeine Sozialversicherungsgesetz, στο εξής: ASVG), οι μισθωτοί που εργάζονται για έναν ή πλείονες εργοδότες ασφαλίζονται έναντι του κινδύνου υγείας και ατυχήματος και για σύνταξη (πλήρης κάλυψη).
- 10 Τα άρθρα 7 και 8 του ASVG απαριθμούν κατηγορίες προσώπων υπαγόμενων μόνο σε έναν ή σε δύο κλάδους της κοινωνικής ασφαλίσεως. Ειδικότερα, υπάγονται μερικώς στην ασφάλιση των συντάξεων κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, σημείο 2, του ASVG, τα πρόσωπα που ανατρέφουν πράγματι και προεχόντως το τέκνο τους στην εθνική επικράτεια κατά τους 48 πρώτους ημερολογιακούς μήνες κατόπιν της γεννήσεώς του, όταν, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, υπήγοντο ήδη ή δεν είχαν υπαχθεί σε συνταξιοδοτική ασφάλιση.
- 11 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, προς αποτροπή διακρίσεων, η απαίτηση σχετικά με την ανατροφή του οικείου τέκνου στην ημεδαπή πληρούται και όταν αυτό ανατρέφεται στην Ελβετία.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 12 Μετά τη γέννηση του υιού της στις 7 Ιανουαρίου 2006, η T. Borger, υπήκοος Αυστρίας, έλαβε άδεια άνευ αποδοχών έως τις 7 Ιανουαρίου 2008. Παρέτεινε, στη συνέχεια, σε συμφωνία με τον εργοδότη της, κατά έξι μήνες την εν λόγω άδεια άνευ αποδοχών, ήτοι μέχρι τις 6 Ιουλίου 2008.

- 13 Τον Μάρτιο του 2007 η T. Borger μετακόμισε με τον υιό της στην Ελβετία, όπου ο σύζυγός της ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα από το 2006.
- 14 Κατά την περίοδο από τις 5 Μαρτίου 2006 έως τις 28 Φεβρουαρίου, ο Tiroler Gebietskrankenkasse χορήγησε στην T. Borger επίδομα ανατροφής τέκνου και κατά την περίοδο από 1ης Μαρτίου 2007 έως τις 6 Ιανουαρίου 2008 αποζημίωση αντισταθμιστική. Εντούτοις, η αίτηση της T. Borger περί χορηγήσεως επιδόματος ανατροφής τέκνου και διατηρήσεως της ασφαλιστικής καλύψεως για έξι επιπλέον μήνες απορρίφθηκε.
- 15 Με απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2008, το Tiroler Gebietskrankenkasse διέκοψε την αντισταθμιστική προς το επίδομα ανατροφής τέκνου αποζημίωση για το διάστημα από τις 7 Ιανουαρίου 2008, με το αιτιολογικό ότι ελλείπει ενεργούς σχέσεως εργασίας της T. Borger στην Αυστρία, αρμοδιότητα για την παροχή οικογενειακών επιδομάτων είχε η Ελβετική Συνομοσπονδία, όπου ο σύζυγος της T. Borger ασκούσε επαγγελματική δραστηριότητα και όπου κατοικούν όλα τα μέλη της οικογένειας.
- 16 Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει το Tiroler Gebietskrankenkasse, η σχέση εργασίας της T. Borger με τον Αυστριακό εργοδότη της λύθηκε αμέσως μετά την παρέλευση της συμπληρωματικής εξαμηνιαίας αδείας άνευ αποδοχών.
- 17 Στην από 15 Φεβρουαρίου 2008 διοικητική ένστασή της, η T. Borger υποστήριξε ότι το Tiroler Gebietskrankenkasse υποχρεούνταν να της καταβάλει για την περίοδο από τις 7 Ιανουαρίου 2008 έως τις 6 Ιουλίου 2008 αντισταθμιστική του επιδόματος ανατροφής τέκνου αποζημίωση. Εκθέτει ότι παρά την άδεια άνευ αποδοχών κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, εξακολουθούσε να βρίσκεται σε ενεργή σχέση εργασίας και συνεπώς πρέπει να θεωρηθεί εργαζόμενη υπό την έννοια του κανονισμού 1408/71. Υπογραμμίζει ότι κατά το χρόνο ανατροφής του τέκνου κατέβαλλε εισφορές στο αυστριακό ταμείο συντάξεων ως μερικώς ασφαλισμένη.

- 18 Το πρωτοδίκως επιληφθέν δικαστήριο έκανε δεκτή την προσφυγή της T. Borger και υποχρέωσε το Tiroler Gebietskrankenkasse να καταβάλει επίδομα τέκνου για την περίοδο από 7 Ιανουαρίου 2008 έως 6 Ιουλίου 2008.
- 19 Η έφεση που άσκησε το Tiroler Gebietskrankenkasse δεν έγινε δεκτή από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι πρόσωπο απασχολούμενο με την ανατροφή του τέκνου του κατά τους πρώτους 48 ημερολογιακούς μήνες από τη γέννηση αυτού, υπάγεται μερικώς στην υποχρεωτική συνταξιοδοτική ασφάλιση. Αυτό αποφάνθηκε ότι λαμβανομένης υπόψη της εν λόγω μερικής ασφαλίσεώς της, η Δημοκρατία της Αυστρίας υποχρεούνταν να καταβάλει οικογενειακές παροχές, ανεξαρτήτως του αν κατόπιν της λήξεως της κατά τον νόμο άδειας άνευ αποδοχών εξακολουθούσε να υφίσταται ενεργή σχέση εργασίας.
- 20 Το Tiroler Gebietskrankenkasse άσκησε έκτακτη αναίρεση κατά της εν λόγω αποφάσεως, αναπαράγοντας το επιχείρημα ότι κατά την περίοδο από τις 7 Ιανουαρίου έως τις 6 Ιουλίου 2008 η T. Borger δεν μπορούσε να θεωρηθεί εργαζόμενη στην Αυστρία. Υποστήριξε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ότι η T. Borger ζήτησε συμπληρωματική άδεια άνευ αποδοχών μετά τη λήξη της κατά τον νόμο περιόδου, με αποκλειστικό σκοπό να λαμβάνει οικογενειακά επιδόματα. Υποστήριξε, περαιτέρω, ότι η μερική συνταξιοδοτική ασφάλιση δεν εντάσσεται σε σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως εργαζομένων και ότι η ιδιότητα του εργαζομένου δεν μπορεί να αποδοθεί σε πρόσωπο που ανατρέφει τέκνο, χωρίς να υφίσταται σχέση εργασίας.
- 21 Η T. Borger, αντιθέτως, υποστήριξε ότι η ιδιότητα του «εργαζομένου» κατά τον κανονισμό 1408/71 εξαρτάται από την υπαγωγή σε κλάδο κοινωνικής ασφαλίσεως εργαζομένων και, στην περίπτωση της, στην συνταξιοδοτική ασφάλιση ή ακόμη στην ασφάλιση ασθενείας οι οποίες συναρτώνται με τις παροχές μητρότητας.

- 22 Στην απόφαση περί παραπομπής το Oberster Gerichtshof αναφέρεται στη νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 12ης Μαΐου 1998, C-85/96, Martínez Sala, Συλλογή 1998, σ. I-2691· της 4ης Μαΐου 1999, C-262/96, Sürül, Συλλογή 1999, σ. I-2685, καθώς και της 7ης Ιουνίου 2005, C-543/03, Dodl και Oberhollenzer, Συλλογή 2005, σ. I-5049), από την οποία προκύπτει, κατ' αυτό, ότι, προκειμένου ένα πρόσωπο να θεωρηθεί εργαζόμενος υπό την έννοια του κανονισμού 1408/71, αποφασιστικής σημασίας κριτήριο είναι η υπαγωγή του σε σύστημα κοινωνικής ασφάλισης εργαζομένων, ενώ η άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δεν ασκεί επιρροή, και η απλή διακοπή της σχέσεως εργασίας για ορισμένο χρονικό διάστημα δεν δύναται να στερήσει από το πρόσωπο αυτό την ιδιότητα του «εργαζομένου» υπό την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71.
- 23 Κατά το Oberster Gerichtshof, πλείονες λόγοι συνηγορούν υπέρ του συμπεράσματος ότι η μερική συνταξιοδοτική ασφάλιση προσώπου ευρισκόμενου στην κατάσταση της T. Borger, την οποία προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 1, σημείο 2, στοιχείο g, του ASVG δεν συνεπάγεται υπαγωγή σε σύστημα κοινωνικής ασφάλισης υπό την έννοια του κανονισμού 1408/71. Επισημαίνει, ειδικότερα, ότι η εν λόγω μερική ασφάλιση υφίσταται ανεξάρτητα από τυχόν προγενέστερη ή ενεργή επαγγελματική δραστηριότητα υπό την ιδιότητα του μισθωτού ή μη μισθωτού.
- 24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Oberster Gerichtshof αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού [...] 1408/71 την έννοια ότι εμπίπτει σ' αυτό –για περίοδο έξι μηνών– και πρόσωπο, το οποίο κατόπιν της λήξεως της διετούς κατά το νόμο άδειας άνευ αποδοχών από τη γέννηση του τέκνου συμφωνεί παράταση της άδειας άνευ αποδοχών για ένα επιπλέον έτος με τον εργοδότη του, με σκοπό να συμπληρώσει την κατά το νόμο μέγιστη δυνατή διάρκεια της χορηγήσεως επιδόματος ανατροφής τέκνου ή αντίστοιχης αντισταθμιστικής αποζημιώσεως, και εν συνεχεία λύει τη σχέση εργασίας;

- 2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα υπό 1, έχει το άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού [...] 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, την έννοια ότι εμπίπτει σ' αυτό –για περίοδο έξι μηνών– και πρόσωπο, το οποίο, κατόπιν της λήξεως της dietούς κατά το νόμο άδειας άνευ αποδοχών, συμφωνεί παράταση της άδειας άνευ αποδοχών για έξι επιπλέον μήνες με τον εργοδότη του, εφόσον κατά την περίοδο αυτή λαμβάνει επίδομα ανατροφής τέκνου ή αντίστοιχη αντισταθμιστική αποζημίωση;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 25 Με τα ερωτήματά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν έχει την ιδιότητα του «μισθωτού εργαζομένου» κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71 πρόσωπο ευρισκόμενο σε κατάσταση όπως αυτή της T. Borger, κατά την περίοδο παρατάσεως κατά έξι μήνες της άδειας άνευ αποδοχών κατόπιν της γεννήσεως του τέκνου του.
- 26 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ένα πρόσωπο έχει την ιδιότητα του εργαζομένου, υπό την έννοια του κανονισμού 1408/71, σε περίπτωση που είναι ασφαλισμένο, έστω και έναντι ενός μόνον κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφαλίσεως στο πλαίσιο γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως διαλαμβανόμενου στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71, τούτο δε ανεξάρτητα από την ύπαρξη εργασιακής σχέσεως (προπαρατεθείσα απόφαση *Dodl και Oberhollenzer*, σκέψη 34).
- 27 Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί, εντούτοις, ότι, πρώτον, η T. Borger υπάγεται σε σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως ανεξαρτήτως προγενέστερης ή ενεργής επαγγελματικής δραστηριότητας. Δεύτερον, η T. Borger παρέτεινε εσκεμμένα την άδεια άνευ αποδοχών κατόπιν κοινής συμφωνίας με τον εργοδότη της, με αποκλειστικό σκοπό να συνεχίσει να εισπράττει το επίδομα ανατροφής τέκνου. Τρίτον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η υπαγωγή της Borger στο συνταξιοδοτικό ασφαλιστικό

σύστημα στην Αυστρία ασκεί πράγματι επιρροή, καθώς ενδέχεται η περίοδος ανατροφής του τέκνου βάσει της οποίας υπήχθη μερικώς η T. Borger στο εν λόγω σύστημα να μην ληφθεί ποτέ υπόψη στο αυστριακό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως, στην περίπτωση που αρμόδιο για την καταβολή της συντάξεως της Borger ήταν το κράτος της κατοικίας, εν προκειμένω η Ελβετική Συνομοσπονδία.

- 28 Όσον αφορά το πρώτο από τα εν λόγω στοιχεία, αρκεί να υπομνησθεί ότι από την προπαρατεθείσα απόφαση *Dodl και Oberhollenzer*, προκύπτει ότι, όσον αφορά το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, η ύπαρξη εργασιακής σχέσεως δεν ασκεί επιρροή, καθότι το καθοριστικό στοιχείο συναφώς είναι το γεγονός ότι το οικείο πρόσωπο είναι ασφαλισμένο υποχρεωτικά ή προαιρετικά έναντι ενός ή περισσότερων κινδύνων στο πλαίσιο συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως εκ των μνημονευομένων στο άρθρο 1, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού (προπαρατεθείσα απόφαση *Dodl και Oberhollenzer*, σκέψη 31).
- 29 Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο που επισήμανε το αιτούν δικαστήριο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσωπικοί λόγοι της παρατάσεως αδείας άνευ αποδοχών δεν έχουν καμία σημασία, καθώς ο χαρακτηρισμός ενός προσώπου ως μισθωτού εργαζομένου κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71 εξαρτάται από αντικειμενικό κριτήριο, ήτοι από το αν αυτό είναι ασφαλισμένος, έστω έναντι ενός μόνο κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφαλίσεως στο πλαίσιο γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως εκ των προβλεπόμενων στην εν λόγω διάταξη.
- 30 Όσον αφορά, τέλος, το γεγονός ότι κατά τον χρόνο πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος συνταξιοδοτήσεως, οι περίοδοι ασφαλίσεως στο συνταξιοδοτικό ασφαλιστικό σύστημα στην Αυστρία ενδέχεται να υπολογισθούν όχι στο εν λόγω κράτος μέλος, αλλά και στην Ελβετία, επισημαίνεται ότι, όπως ισχυρίστηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις γραπτές παρατηρήσεις της, το στοιχείο αυτό δεν αποκλείει την αναγνώριση της ιδιότητας του εργαζομένου. Ειδικότερα, η δυνατότητα υπαγωγής ενός προσώπου στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 δεν εξαρτάται από την επέλευση του καλυπτόμενου κινδύνου, και επομένως από το ζήτημα σε ποιο από τα δύο κράτη θα ληφθούν υπόψη οι περίοδοι κατά τον χρόνο τυχόν

συνταξιοδοτήσεως, αλλά το αν είναι πράγματι ασφαλισμένος, έστω έναντι ενός μόνον κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφαλίσεως στο πλαίσιο γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως εκ των προβλεπόμενων στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού.

- 31 Τα τρία στοιχεία που επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο δεν είναι συνεπώς ικανά, καθαυτά, να αποκλείσουν την ιδιότητα του «εργαζομένου» υπό την έννοια του κανονισμού 1408/71.
- 32 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι υπάγονται μερικώς σε συνταξιοδοτική ασφάλιση, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, σημείο 2, του ASVG, τα πρόσωπα που ανατρέφουν πράγματι και προεχόντως τα τέκνα τους στην ημεδαπή κατά τους πρώτους 48 ημερολογιακούς μήνες μετά τη γέννηση. Σε αυτό απόκειται εν πάση περιπτώσει να προβεί στις αναγκαίες εξακριβώσεις, προκειμένου να διαπιστώσει αν, στην αυστριακή έννομη τάξη, πρόσωπο ευρισκόμενο σε παρατεταμένη περίοδο αδείας άνευ αποδοχών, όπως η επίμαχη, εξακολουθεί να υπάγεται σε τέτοιου είδους συνταξιοδοτικό ασφαλιστικό σύστημα και αν από την υπαγωγή του αυτή μπορεί να συναχθεί ότι το πρόσωπο αυτό είναι ασφαλισμένο, έστω και έναντι ενός μόνον κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφαλίσεως στο πλαίσιο γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως εκ των προβλεπόμενων στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71.
- 33 Κατόπιν των ανωτέρω, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η ιδιότητα του «μισθωτού εργαζομένου» υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71, πρέπει να αναγνωρίζεται σε πρόσωπο ευρισκόμενο στην κατάσταση της προσφεύγουσας της κύριας δίκης, κατά την περίοδο παρατάσεως κατά έξι μήνες αδείας άνευ αποδοχών μετά τη γέννηση του τέκνου του, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την περίοδο αυτή το εν λόγω πρόσωπο είναι ασφαλισμένο, έστω και έναντι ενός μόνον κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφαλίσεως στο πλαίσιο γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως εκ των προβλεπόμενων στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να ελέγξει αν η προϋπόθεση αυτή πληρούται στην ένδικη διαφορά της οποίας επελήφθη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 34 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

Η ιδιότητα του «μισθωτού εργαζομένου» υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97, του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1606/98, του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, πρέπει να αναγνωρίζεται σε πρόσωπο ευρισκόμενο στην κατάσταση της προσφεύγουσας της κύρια δίκης, κατά την περίοδο παρατάσεως κατά έξι μήνες αδειας άνευ αποδοχών μετά τη γέννηση του τέκνου του, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την περίοδο αυτή το εν λόγω πρόσωπο είναι ασφαλισμένο, έστω και έναντι ενός μόνον κινδύνου, δυνάμει υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφαλίσεως στο πλαίσιο γενικού ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως εκ των προβλεπόμενων στο άρθρο 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να ελέγξει αν η προϋπόθεση αυτή πληρούται στην ένδικη διαφορά της οποίας επελήφθη.

(υπογραφές)